

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe unu an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranțate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 8.

Sâmbătă, 11 (23) Ianuarie.

1886.

Nou abonament
la

„Gazeta Transilvaniei”.

Cu 1 Ianuarie 1886 st. v., s'a început un nou abonament, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„șese „ 6 „

„un an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„șese „ 20 „

„un an 40 „

Rugăm pe domniii abonați, ca să bine-voiască a-și reînnoi de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Domniii ce se vor abona din nou să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li se recomandă a însemna pe cupon numărul fâșiei sub care au primit ziarul.

Administrațiunea.

Incapacitate ori rea credință?

IV.

Brașov, 10 Ianuarie 1886.

Amu dîsă erî, că vom lămuri publicul și asupra „pudorei și reputației literare” a directorului „Tribunei” Ioan Slavici, care în articolul subsemnat de el însuși și intitulat „o lămurire” (Tribuna nr. 297 din 1885) ne declară pe noi, cei dela „Gazeta Transilvaniei”, de nisce ómeni „insolenți” conduși de „cele mai ordinare interese”, fiind-că am cerut „Tribunei” unele deslușiri cu privire la atitudinea ei în fața adversarilor némului românesc.

Ce înțelege d-lu Ioan Slavici sub cuvintele „sentimentul de pudore literară”, mărturisim, e foarte anevoie a găci. Noi scim până acum că există numai un fel de pudore, numai un fel de rușine cinstită de a nu vorbi, scrie séu face cevași în contra bunei cuviințe și a onorei și că un om cinstit trebuie să sêmță aceeași pudore în toate pozițiunile vieții sale și pe toate terémurile activității sale private și publice. D-lu Ioan Slavici ne vorbește însă d'unu specialu „sentiment de pudore literară”. De aceea, combinându declararea de mai sus a d-sale cu incidentul ce a provocat-o, dăm cu socotela, că d-lu Ioan Slavici a vrut să dîcă, că s'a „determinat” a nu atinge sêmțulu de pudore alu cititorilor săi stîndu de vorbă cu „insolenta” și „ordinara” „Gazeta”. Trebuie să admitem această cu atât mai vîrtosă, cu câtu d. Ioan Slavici, în ceea ce privește persoana d-sale, și-a păpatu „pudorea literară”, decă a avut-o vr'odată, de multu, încă din anul 1881, când a scris, pentru plată și la comanda unor străini, faimoasa carte: *Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukowina*. (Wien und Teschen 1881.)

Niciodată n'am susținut ceva despre vr'o persoană, fiă-ne această chiar și dușmană, fără să documentăm aserțiunile noastre. În casul de față însă vrîndu a critica noi înșine scrierea noastră a d-lui Ioan Slavici, amu risca, ca d-sa din nou să ne declare de „insolenți” și se susțină, că n'am avé destulă autoritate literară, ca să ne putem da o judecată obiectivă în această privință. —

Decă noi nu suntem competenți a critica pe „marele literat” Ioan Slavici, atunci de siguru este competent și este autoritate literară destul de mare înaintea d-sale colaboratorul séu la opul etnografic și istoric „Die Völker

Oesterreich-Ungarns,” cunoscutul istoric maghiar d. Paul Hunfalvy. Să vedem d'er cum ilustrează acestu „savantu” ungu ru „pudorea literară” a d-lui Ioan Slavici.

Intr'unu tractat istoric intitulat: „Cum scriu Românii istoria” și publicat în „Revista ungurescă”, fasciculul din Martie 1885, d. Paul Hunfalvy se încercă a dovedi, că toți istoricii români sunt nisce mincinoși și ómeni făr' de caracteru. Si la ce autoritate credeți, se provocă istoricul maghiar spre a întări aserțiunile sale infamante?

La autoritatea „marei literat” Ioan Slavici.

Eată ce scrie Hunfalvy, alias Hundsdorfer, în unul din pasagele, în care vrea să combată veracitatea istoriei lui Petru Maior:

„Sinceritatea și iubirea de adevăr nu zace în caracterul Românului, limba lui nici că are vr'unu cuvîntu, prin care să se exprime, așa ne învață unul din conducătorii Românilor, d. Ioan Slavici în Sibiu. Pentru aceea clevețirea și defăimarea Maghiarilor nu este decăt unu adevăr valachiu.”

Hunfalvy își susține această aserțiune prin următoarea notă:

„Slavici scrie espresu următoarele: (Die Rumänen, Verlag von Karl Prohaska, 1881) „Sinceritatea după conceptul român nu este o virtute, și nici că există în limba română vr'unu cuvîntu pentru ea.” Intr'o notă esplică Slavici lucrul și mai cu de-amăruntul, dîcîndu: „Peste totu sinceritatea nu e privită la Români ca o datoriă, și celu ce spune adevărul cauzându-și prin acesta o pagubă, e luat în risu. Pentru cei mai apropiați vecini ai Românilor însă, pentru Maghiari, sinceritatea este o datoriă, și Maghiarul din cauza sincerității sale e luat în risu de Români.” (Pagina 145 din cartea d-lui Ioan Slavici.)

„Sentimentul de pudore literară” l'a condus pe d. Ioan Slavici când a aruncat o asemenea batjocură în fața poporului român, pentru ca să pótă trece înaintea lui Hundsdorfer ca singurul istoric român care a scris „adevărul”? —

Ori d'ora crede d. Ioan Slavici, că decă scrie pentru bani și pentru străini nu trebuie să aibă sêmțu de pudore literară și să spună adevărul „câci ar da de pagubă”? D'er atunci cum vine, că scriind românesce în „Tribuna” pentru Români, continuă a cleveți și a batjocuri némului românesc? Cum vine că d-sa chiar și între „esistențele catilinare” găsește o deosebire în detrimentul Românilor, declarîndu că numai cele române sînt primejdioase, pe când cele maghiare sînt „inofensive”? („Tribuna” nr. 104 din 1884)

Martore sînt colecțiunile ziarului nostru, că noi numai în casuri extreme și cu multă părere de rău luăm notiță despre păcatele altora, mai ales decă aceștia sînt din mijlocul nostru, nu ca d-lu Ioan Slavici, care ne spune, că „totdeauna cu satisfacțiune ia notiță despre greșele făcute de aceia, pe cari îi combate.” („Tribuna” nr. 200 din 1885.)

Cumcă afirmarea noastră este întemeiată pe adevăr, documentez și faptul, că unu an și noă luni nu ne-am gândit a exploata în contra d-lui Ioan Slavici batjocurile, ce le aruncă el, în cartea memorată, în fața poporului român.

„Românul e îngăduitor și sunt multe păcate, altfel grele, pe cari în curîndu le trece cu vederea” scrie d. Ioan Slavici („Tribuna” nr. 241 din 1885). Noi departe d'a fi trecut cu vederea, d'er amu voit să uităm pentru moment, „cu adîncă mâhnire, și cu spirit îngăduitor”, insolenta scriere a d-lui Ioan Slavici din 1881, în credință și'n speranță, că d-sa se va îndrepta, și

din respectu cătră fundatorii „Tribunei”, cari erau în credință, că au înființat unu ziar cu program național.

Insă d-lu Ioan Slavici, necum să se îndrepte, mai are curagiul de a ne insinua și noue celor dela „Gazeta Transilvaniei”, că am fi conduși de „interese ordinare”, are cutezanța de a susține, chiar într'unu momentu, când prin incapacitatea ori reaua credință a d-sale a datu adversarilor noștri din nou ocaziune spre a defăima cauza Românilor ardeleni, are cutezanța, dîcemu, de a susține, că d-sa „e chiamat a spune adevărul asupra celor ce se petrecu și a exprima sentimentul publicu al Românilor.” („Tribuna” nr. 207 din 1885.)

Intr'unu articolu finalu vom arăta ce și pe cine reprezintă în adevăr d. Ioan Slavici.

Rusia și România.

Ziarul vestitului panslavist Aksakoff, „Russ” din Moscva, se ocupă de relațiile dintre Rusia și România. Ziarul „Russ” arată mai întăiu, că sînt elemente în România, care ar dori o apropiere între această țară și imperiul rusesc, apoi continuă:

„E greu de înțelesu, urmîz ziarul în cestiune, de ce Rusia din partea ei nesocotește pe România, cea mai apropiată a ei vecină ortodoxă, unde are ea singură interese multu mai mari ca Franța, Austria și Germania întrunite... Ca Grecia, ca Serbia, ca Bulgaria, România a fost scăpată de Ruși, cu prețulu celor mai mari sacrificii.”

„D'er, se va dîce, aceste popore s'au arătat și se arătă ingrate cu Rusia. La acesta să pôte răspunde, că ele nu sînt singure vinovate, chiar și Rusia e vinovată. La densa mîna stîngă în tot'auna a desfăcutu ceea ce a făcutu mîna dreaptă; diplomația pierdea totu ce câștiga arma ei. În genere după fiecare resbelu de independență, Rusia încetă d'a mai protege poporele liberate de densa, lăsându-le să fie exploatate de inamicii lor.”

„În România, propaganda catolică lucră cu scopu d'a face catolici din Românii ortodoci, nici o putere occidentală, tie catolică ori protestantă, nu pôte vedé cu ochi răi această lucrare de propagandă, menită a atrage pe România spre inamicii Rusiei și a face dintr'nsa o antegardă, în contra ei.”

„În această stare de lucruri Rusia, ne avîndu în Europa alți adeverați amici, decăt poporele de aceeași religie ori de aceeași rassă, ea trebuia să se silască, după ce le-a liberat, d'a le ajuta în toate și d'a sprijini cu toate puterile sale pe aliații ei naturali. Astfel în cestiunea Dunării, Rusia în propriul ei interes trebuia să se pue în partea Românilor, din nenorocire ea a făcutu cu totul contrariul.”

„O altă greșelă a mai făcutu Rusia, în cestiunea Dobrogei, această punte ruso-slavă. Rusia trebuia să se mulțumescă cu o bucată din Basarabia de pe malul Dunării, de pildă peticulul de la Ismailu la marea Negră, și trebuia să înapoieze restul României. E greu acum d'a direge aceste greșeli, cu tôte că acesta nu e imposibilu pe viitoru.”

Desbaterile asupra bugetului Ungariei.

După Otto Herman vorbi

Bela Grünwald: Onorată cameră! Importanța declarațiilor d-lui ministru președinte în cestiunea naționalităților zace tocmai într'aceea, că la elu nu sînt noue. Minisru-președinte pare că cu simț de valorea sa privește înapoi la rezultatele politice sale de până acum, tocmai ca și când ar fi realizat, asemenea unui Bismarck, aspirațiunile naționale de sute de ani. Despre această voiu vorbi cu tótă obiectivitatea. D. ministru președinte și de astă dată ca și în anul trecut a înțeles greșit însemnătatea și natura reuniunilor de cultură. Este o aparițiune cu totul nouă această activitate a societății Ungariei neoficiale pentru aspirațiunile naționale. Societatea tocmai simte instinctiv slăbiciunea statului și a guvernului séu, ea vede confusă lungul șir

de perderi ale politicei noastre de 18 ani, în care ne asemănăm cu acei locuitori insulari, cari ridică palate strălucite, fără să se gândească, că insula lor trebuie să fie înghițită de mare, bucată de bucată, fiindcă nu au îngrijit de nici un stăvilăru.

Stările din Fiume și Croația, sau Ardealul documentează slăbiciunea noastră și arată, cum întregi provincii sunt gata să ne scape din mână, cum nisce stăpîniri de inimi, mulțămirea slăbiciunii și lipsei noastre de plan, ne iau încetul cu încetul comune, biserică, școală și ne smulgă masa poporului. Eu, care de 13 ani mă silesesc a îndrepta atențiunea națiunii asupra acestor fapte, am trista satisfacțiune acum, că în societatea ungurească e generală conștiința, că națiunea se află în pericol. (Așa este în stînga.) Cu toate astea, aceste reuniuni de cultură obțin numai mici rezultate. Ca să abată un pericol național, numai statul este chemat, care poate fi sprijinit dar nu înlocuit. Aceste reuniuni sunt importante, dar numai ca strigăte simptomatice în nevoia; fiecare astfel de reuniune înseamnă promovarea unei tendințe politice diferite de cea de până acum, promovarea politicei naționale. (Aprobări în stînga.) Acesta are de scop susținerea și întărirea statului ungar, amalgamarea poporului Ungariei într'un tot unitar politic și asigurarea existenței naționale independente și a domniei rasei maghiare. (Aprobări în stînga.) Pentru că am abșisat la politica independentă esternă și economică, pactul public ne-a făcut posibil prin pozițiunea de mare putere a monarhiei, ca să regulăm cu atît mai mare energie afacerile noastre interne, să întărim înăuntrul statului ungar. În pactul public a fost pusă marea aspirațiune, d'a face din stat o forță puternică pentru timpul mării sguiderii europene și d'a câștiga pentru acesta puterea, singura basă sigură, a independenței.

Dualismul se bazează pe presupunerea, că noi suntem în stare a organiza și domina această țară, și noi cu germanismul din Austria eram cele două colone, care țineam noul edificiu al statului. Amalgamarea naționalităților noastre într'o unitate politică și culturală era așa dară pentru noi o chestiune de viață, de care atîrna pozițiunea noastră în monarhia. Bărbații noștri de stat n'au cunoscut ființa chestiunii naționalităților noastre. În anul 1867 erau cu Germanii, cari afară de puține excepțiuni totdeauna au fost fii credincioși ai țării, 9 milioane pe care le lega cea mai strînsă comunitate de interese. Chiar și masele cele mari ale Serbilor, Slovacilor, Rutenilor și Românilor erau încă neatinse de agitațiunea națională și aduseră la desperare prin pasivitatea lor pe răsvrățitorii, căci stratele conservatoare ale poporului se obișnuiseră prin tradițiunile de secol cu ideea patriei ungurești. Slavii și Românii abia posedau o clasă inteligentă, numai sîrmanii preoți și învățători, și câțiva advocați predicau nouă învățături și fiind fără autoritate la popor, puțin puteu strica. Slovacii și Rutenii erau spirituali și material indărătul nostru, și între acestia erau numeroși patrioți, cari luptau contra răsvrățitorilor. Ar fi fost prin urmare un mare rezultat, dacă am fi isbit să păstrăm nevătămată această comoră politică moștenită din trecut. Ar fi trebuit să organizăm astfel acest stat, ca să satisfacă intereselor reale ale poporului și să nu le vatemă nici un interes real. Aceste paturi nu se ațită de nici un fel de idei, ci de vătămările intereselor lor în adevărul real. (Așa este! în stînga)

Nu e de ajuns, să nu se apese naționalitățile și să li se lase libera întrebuintare a limbei lor în comună, biserică și școală. Trebuia să se lase a simți poporul efectele binefăcătoare ale statului ungurești, să se desfășoare arbitriul și vexațiunea în dări, să se introducă ordinea și dreptatea, să se organizeze o justiție părintescă, care să merite respect și încredere, pe tărîmul instrucțiunii elementare; să nu se pună pondul pe instrucțiunea limbei ungurești, ci pe instrucțiunea simțimintelor patriotice, și școală să nu se lase agitațiunii naționale, cu un cuvînt, să se organizeze un stat tare și liber, care merită respect și simpatie, un stat ai cărui supuși se simt bine. După o guvernare ungurească de 18 ani însă se arată din anul în anul despicături tot mai neliniștitoare în edificiul statului. Inimici noștri interni sînt mai bine organizați, mai tari, mai cutezători și agitațiunea cuprinde deja și masele poporului. Dacă recunoșcerea legală a naționalităților a fost o greșelă, atunci a fost cea mai mare greșelă a crede, că acum nu mai trebuie să ne ocupăm cu această chestiune.

Urmările s'au ivit, am devenit slab și fără putere, urmînd o politică, care privește în stat un factor inamic. N'am folosit timpul și până ađi n'am putut organiza justiția astfel, ca să corăspundă pretențiunilor unui stat ordinar. Ađi avem înaintea noastră o organizare judecătorească demoralizată și este o adevărată nenorocire, că în astfel de ținuturi, p'ai căror locuitori am avut să-i câștigăm statului ungar, cu puține excepțiuni s'au întrebuintat cele mai corupte elemente

ale statului judecătorești. Și mai rău stăm cu administrațiunea. Pe acest tărîm vedem arbitriul autorităților, tot felul de abuzuri, defraudări, rea tractare, forță brutală și vătămarea intereselor poporului într'o mare parte a țării. Această administrațiune i-a făcut națiunii mai mulți dușmani, decât agitații naționali luați la un loc. (Așa este în stînga.) Școala este în ținuturi întregi ale țării în mâinile inamicilor pe față, cari folosesc acest puternic mijloc moral pentru subminarea statului ungurești. (Adevărat e! în stînga.) Așa dară chiar noi împingem poporul în brațele răsvrățitorilor, chiar noi am crescut mare pe dușman și am ușurat lățirea lui.

Cu această politică este cu neputință a susține o națiune, un stat. Politica noastră de până acum nu servește intereselor naționale; la noi s'a încetățenit cel mai urgisit regim, regimul personal. Și care va fi urmarea acestei slăbiri continue a statului ungurești? În Austria s'a derinat o colonă a dualismului și direcțiunea federalistă ajunge la domnie, ducînd în multe locuri la apăsarea elementului german. Dacă nu isbitim în Ungaria să creăm un stat unitar, atunci ne stă înaintea aceeași sorțe ca Germanilor în Austria. Dacă vrem să scim cât de departe am venit deja în direcțiunea federalistă, să ne uităm numai la Croația, la Fiume și la Ardealul. Bismarck se ocupă de mica Alsacia mai mult decât bărbații noștri de stat cu acest întreg stat mare, și cu toate acestea Germania ar suferi mai ușor pierderea Alsaciei, decât noi p'a Croației și Ardealului.

Cuprinsul politicei noastre naționale se precizează în două cuvinte: Ungaria numai așa poate fi un stat ungurești național, decât devine un stat european. (Aprobări în stînga.) Un Cavour, un Bismarck au fost bărbați de stat mari și practici, căci au făcut politică națională cu succes strălucit. Trebuie s'o rupem cu cercul de idei al Ungariei vechi, creînd o Ungarie nouă în spiritul mării transformări din 1848. O justiție dreaptă, o tractare părintescă a poporului, o administrațiune dreaptă și adevărată, o instrucțiune publică, care să stea în acord cu interesele statului: acestea sînt mijloacele, care ar fi făcut pe guvern tare și respectat. Ministrul președinte a făcut din nou aluziune de sigur la acel mijloc de putere, ce-l cere el în proiectul de lege asupra municipiilor, Desorganizarea justiției, corupțiunea administrațiunii, încetățenirea arbitriului: acestea sînt armele, cu care vrea să salveze această țară? Opozițiunea nu-i va oferi această armă. (Vii aprobări în stînga.)

Cine nu face din Ungaria un stat european; cine nu organizează, în mod corăspunzător țării, justiția, administrațiunea, instrucțiunea publică, ci lasă totul așa cum este; cel ce lasă, ca instrucțiunea să devină un mijloc al agitațiunii dușmane statului..... (Trefort dă din cap negînd.) Mă provocă tocmai la d. ministru al instrucțiunii, care a descoperit semele disoluțiunii statului. (Trefort: Da, asta am d'is'o.) Și mă mir, că d. ministru se indignă de aceste lucruri în genere cunoscute. Repetă așa dară, cine toate acestea lasă așa, acela nu va duce la victorie ideea de stat maghiar. Causa de ce ministrul președinte se spăria de rezolvarea acestor probleme este, că densul poate de convingerea, că crearea instituțiilor necesare stă în contradicțiune cu interesele puterii. (Ilaritate în stînga.) Napoleon I, care ținea mult la putere, a organizat Franca astfel, încât nimic n'a fost în stare să nimicească această organizare. Prusia a fost un stat guvernat absolutistic și cu toate acestea vedem acolo o justiție și administrațiune de model, o instrucțiune foarte dezvoltată. Această politică a făcut dintr'un stat mic un imperiu lumesc.

Ministru-președinte se depărtează tot mai mult de ideea și de instituțiile unui stat european și poartă un război public în contra tuturor garanțiilor libertății publice. A sosit timpul, ca, vîndînd nesuccesul politice sale, să se scuture de greșeli. Acesta ar fi cel mai mare serviciu ce și l'ar pute face șieși și națiunii sale (Vii aplauze în stînga și în stînga estemă).

SCRILE ȚILEI.

Prințul de coronă Rudolf a fost ales membru onorariu al Academiei din Petersburg, pentru cunoștințele sale literare și geografice.

—x—

Încă cu un op s'a mărit literatura maghiară, în care Urmösy Lajos tractează cu o predilecțiune deosebită chestiunea naționalităților, și anume a Valachilor și Sasilor din Ardeal. Autorul recomandă consolidarea Ungariei și pledază cu mult foc pentru a doua ocupare a patriei și recucerirea confrăților valachiași (?), în timp ce în inimele Nemaghiarilor are de scop a vîrsa iubirea de patrie, pentru ca cu modul acesta să se poată smulge din brațele „agitațiilor”. — Curios lucru! În Ardeal numai Unguri valahiași

găsesc și numai Ungurii își iubesc patria. Timpul reclamelor și patentelor patriotice!

—x—

„Ellenzék” s'a supărat foc, că în Sibiu a apărut „Foișora”. Nemiloșii redactori însă ai „Foișorei”, în necazul minunăției sale din Clușiu, o voru scoate și mai departe.

—x—

Mai mulți locuitori din Hermanu ni s'au plînsu, că fiind vacantă parochia d'acolo, pentru a căreia ocupație va fi Duminecă alegere, învățătorul d'acolo Alexandru Dogaru, unul din candidați, se folosește de cele mai urite mijloce pentru a fi ales; cu bani, cu bătură și cu bătaie caută să amăgescă și să intimideze poporul. În contra numelui candidat la preoție au multe de d'is locuitorii Hermanului și de aceea atragem atențiunea protopopului, ca să cerceteze faptul și, dacă se vor constata abuzurile, să se amane alegerea, ca consistorul să poată interveni să nu se facă presiuni asupra omenilor.

—x—

Ni se comunică din Deva următoarele: „Aci se află două institute culturale: preparandia și școala reală, amîndouă ale statului. Elevii acestor institute sînt de diferite naționalități și cu toate acestea toți s'ărbătoresc numai s'ărbătorile catolice și reformate, prin urmare și școlarii români, pentru că așa li se poruncesc; totu așa stă lucrul și cu honveții români din Deva. Vina nu se poate atribui decât preoților noștri, cari nu raportează Ex. Sale Mitropolitului Mironu, ca să intervină pentru respectarea s'ărbătorilor românești, căci nu credem că, după ce Excelența Sa face atâtea concesii, să nu-i satisfacă guvernul unei asemenea mici dorințe. Ungurii și Jidovii serbeze s'ărbătoresc care le place, noi să ni le s'ărbăm p'ale noastre.”

—x—

Tot din Deva ni se scrie, că la sfințirea apei, în ziua botezului Domnului, au asistat și honveții, însă în ținuta de toate zilele, fără chivere (ciacăuri), cu toate că s'a făcut serviciu divin și pentru Maiestatea Sa. Trebuia negreșit, ca și honveții să iasă în mare ținută și să dea salve de pușcă.

—x—

După cum scrie „Sz. Nzt.”, tribunalul din Brașov a luat o deciziune de punere în stare de acuzare a avocatului Veres Gyula din Seps-Sân-Georgiu pentru crima de înșelătoare în detrimentul lui Gido Iános și soției sale, în sumă de 1500 fl. Deciziunea a aprobat'o și Tabla din Tergu-Mureșului. În urma acesteia, camera advocaților din Brașov a suspendat pe Veres Gyula d'a exercita advocatura. Veres Gyula e unul dintre vorbăreții politici din Seps-Sân-Georgiu.

—x—

Intr'un bal ținut la 6 Ianuarie 1886 în Becleanu în favoarea „societății de cultură maghiară”, notarul de acolo Tordai Sándor provocă pe subnotarul Ludovic Turcu din Coldeu să arde invitațiunea, care ne avînd-o la sine — nu s'a putut împărtași de „cultura maghiară”!

—x—

Cetim în „Aradi Közlöny”: „Corpul profesoral și elevii Seminarului român din incidentul zilei onomastice a popularului episcopu Iónu Meșianu și din recunoștință pentru sacrificiile și zelul său, căruia au a' mulțami că palatul Seminarului s'a putut preda în acest an școlar destinațiunii sale, au întocmit o serbare, la care a asistat un număr public, aparținînd mai cu seamă inteligenței române. Când intră episcopul, fu primit cu strigăte de: Să trăiescă! Directorul Seminarului îi adresă o vorbire, în care accentuă marile merite ale arhierului pentru biserică și școală, și comunică, că corpul profesoral a hotărît, ca să alegă ca patron al Seminarului pe Sf. Iónu Botezătorul și pentru acesta va ruga sinodul competent să aprobe hotărîrea. După ce vorbi și un elev, episcopul mulțami pentru ovațiune și accentuă anume necesitatea educațiunii religio-morale și în legătură cu acesta cultivarea științifică. Tinerimea se nisuiască a'și câștiga cunoștințe în institut ca atunci, când vor fi preoți și învățători, să le poată valida la educațiunea religioasă și patriotică a poporului. Vorbirea fu primită de cei de față cu însuflețire. Cu cântece și cu muzică elevii încheiară serbarea. În ziua următoare se dete în Seminar un banchet, la care au luat parte episcopul și notabilitățile române.”

—x—

La judecătoria din Zălau s'a constatat o defraudare de 4000 fl.

—x—

Diarele opoziționale maghiare sînt foarte indignate, că viceșpanul comitatului Ciongrad, Alexandru Stammer, a dat ordin de a nu se espune tabloului lui Kossuth în Szentcs. Cetățenii orașului Szentcs n'au ținut seamă însă de ordinul viceșpanului și au espus la vederea publicului tabloul în casa orașului. Când însă viceșpanul a auzit despre acesta, a dispus imediat depărtarea prin forță a tabloului. „Despre un asemenea compot

contra celui mai mare fiu al patriei maghiare nu mai pomenescă analele Ungariei, — esclamă — „Egyetértés“.

—x—

Dilele acestea o țărancă română din Șeulia de Câmpie, sêracă, încâtă abia pôte trăi dintr'o și într'alta, a născut deodată trei fete. Mama se află deplin sănătoasă, dêr nu și voiosă, căci a cincea și noii născuți îi muriră, și ea, cu totă sêrăcia, îi plânge cu durere.

—x—

În sêra de amiază nou s'a dat în Năsăud o frumoasă petrecere românească de cătră studenții universitari de pe acolo. Unu publicu alesu a luat parte la această petrecere. Costumul național românescu de pe lângă Someșu a fost frumosu reprezentat. De dorit ar fi ca la o nouă petrecere să strălucescă toate Românele în costumulu național românesc.

—x—

Din Lipova se scrie, că Murșul a eșit din albă sa așa, că satele din prejurul Lipovei sunt amenințate de mare primejdiă. Din vr'o două sate locuitorii s'au și depărtat în alte locuri.

—x—

S'au acățat diarele unguresci de banii românesci, acum s'acăț și de banii săsesci. »Magyar Polgár« comunică cetitorilor săi, că Sasii din Mercurea și alte comune ar fi formatu societăți de ajutorare, în care să se primescă numai Sasii și din ai căroru bani să se dea numai Sasilor. »Insemnele reuniunei, și foia ungurescă, e unu cocoșu mâniosu« (!) O! mușca-i-ar pe asemenea patrioți.

Din pașalicul No. 1 al lui Banffy.

Deșiu în 16 Ianuarie 1886.

Aici s'a comis unu faptu neomenos. Președintele dela tribunalul reg. din Deșiu d. Balás Máthé eră demisionat din serviciul tribunalului, se dice, că la ordinul ministrului de justiție, nu mai puțin decât patru-spre-zece diurniști, scriitorii și copisti numai cu anunțiere premersă de două zile, publicându-le de lașionarea în 13 l. c. — Acuma însă cădu sôrtea nu numai pe 4 Români: Mihai Murășianu, Iuliu Micanu (Deșiu), Alecsandru Brehariu din Lăpușul ung. și Iuliu Bosca din Gherla, — ci și pe 10 Maghiari.

Sunt între acești 14 demisionați unii, cari servesc de câte mai mulți ani, cei mai mulți cu familii numeroase și apoi acuma în capu de iernă voru fi espuse frigului și fômei atâtea familii!! Ôre așa de rău să stea bugetulu justiției, ca să fiă siliți a face așa de mare nedreptate strigătoare la ceru? Fostulu președinte, d. Keul Josef, strămutat ca jude ordinaru la curtea de apelu din Tergulu Mureșului — pomenit pe aici ca exemplu de umanitate și afabilitate — de sigur, că nu făcea pe voia ministrului, ci îi răspundea că nu pôte executa ordinul în estu modu, ci pe rând numai, spunându ômenilor de cu bună vreme să și caute de drum, — și așteptându unu timpu ôrecare mai oportun; sub densusu se răreau acești grefieri mai oprin môrte, căci casuri de demisionare în timpu de 10 ani n'au obvenit.

Ore mai pôte avê părechia unu casu ca și acesta în analele justiției altui statu civilizat al Europei în seculu civilizației luminei, a telegrafului și vapo-ului? Apoi decă cei din Pesta vreau să facă economii, tocmai la scriitorii voru să economiseze?

Acăsta este dreptatea ungurescă dela noi, care nici la Turci dora nu se pomenesc.

DIN BUCOVINA.

Fundulu Moldovii, 28 Decemvre 1885.

Ore în Fundulu-Moldovii nu s'ar putê înființa o reuniune, după cum s'a cam făcut prin tôte comunele, pentru ajutorul copiilor celorl sêraci, pe cari n'au păriații cu cei purta la scôla? Ôre n'ar putê domnii conducători comunali să sprijinescă din veniturile comunale pe copii cei sêraci, ca să nu umble numai în cămeșuica golă, de rușinea lumii? Ôre n'ar fi mai bine, acăsta decât să le facă mărturii peste mărturii de sêrăcia cerându dela căpitanii ca să fiă scutiți de umblarea la scôla — pôte copii cei mai bun.

Se audu multe bănueli dela gimnasiulu român din Suceava că s'au fôrte puțin Bomani în scôla. Dêră de unde să fiă, decă domnii conducători strigă în gura mare printre țărani, că decă voru umbla toți la scôla apoi cine va lucra pământulu? Êră opinarii dacă audu asa ceva, apoi dicu, »că bine au disu dumnilor, că dacă vomu fi toți domni, apoi vomu peri de fôme!« Ôre unulu mai învêțat nu pôte să lucre pământulu mai bine, decât unulu ne'nvêțat? Și ôre de ce nu dicu streinii așa ceva în contra învêțaturii?

De nimeni nu să pôte deștepta poporul așa de lesne, ca de conducătorii săi, și nimeni nu pôte pe popor să-l întunece ca conducătorii, pentru că fiecare caută în gura lor, ori de-i bine, ori de-i rău. Ferice de acelu popor, care are conducători bun, și vai! de

acela care are conducători rai și flămânți, după cum isu în Fundulu-Moldovii.

Nu de multu s'a vândut o bucată de pădure comună mai alesu pentru datorile și pentru banii, cari au fostu împrumutați din fondulu religionar, cari bani s'au împrumutat pe timpurile scumpetei celei mari, și a fômete, care a fostu în Bucovina. Pădurea comună s'a vândut cu unu prețu mai mare de 3000 fl. anume pentru ca să acopere datoria din fondulu religionar; dară cu aceea socotela s'a înșelat întrêga comună, căci din datoria acăsta nu s'a plătitu nimicu. Apoi, afară de acești 3000 fl. s'au mai strâni în anul 1875, din satu, de poliștulu Simionu Caileanu totu pentru aceea datorie din fond 550 fl. bani gata, și zălôge de vr'o 15 fl., dêră cu toți banii aceștia numai bunulu Dumnezeu scie ce s'a făcutu, că pentru datorile fondulu religionar s'au plătitu în anul 1882 rata I numai ceva peste 20 fl. și în anul 1884 s'au mai plătitu vr'o 200 fl. Acuma credem, că ca mâne, poimâne va mai vinde d. antiste (primaru) vr'o bucată de pădure comună, totu pentru datorile din fond, și amu fi bucuruși să scimă când va eși cu tôte datorile acestea la unu capetu; pôte când va eși și cu averea comună în capetu. Dară de tôte acestea nu ne mirăm, pentru că toți deputații comunali sunt ca nisce orbi; afară de unu Jidovu, care este mâna cea drêptă a antisteului, afară de bravulu învêțatoru, D. Șumlanschi, care stă între dênșii ca unu miel între lupi luptându-se pentru ale comunei.

Tôte aceste nu sunt așa bătătoare la ochi ca purtarea părintelui D. Țurcan, pentru că, Sf. sa. fiindu celu dintâiu deputatulu comunalu, nu neputându-se fără sf. sa. nimica face în comună, nici bune nici rele, suferă așa ceva, așa niște chivirniseli privind cu ochii cum își perde comuna întreaga avere, prin nebagare de samă. De aceea ne temem noi fôrte că și-a întinat și Sf. sa. mâinile mai multu de câtu se cade, și suntem în fôrte mare mirare de Sf. sa, căci D-lui pe Jidovi îi are mai dragi de câtu pre ori ce creștinu bun. Când a fostu alegere de deputați comunali și de antiste, ne aducem bine aminte că cu toții au fostu în contra alegerii de deputat a unui Jidovu; eară când a cădu votulu părintelui Țurcanu pe Jidovu s'a mântuitu cu așteptările tuturor. Eară antistele îi intrerupsu cu cuvântulu dicându: »decă ați aprinsu lumina la toți ângerii apoi aprindeți și draculu!« Si aceasta a dis'o pentru că se teme, că nu va fi alesu unulu din voitorii săi de bine pentru care ar fi avut fôrte mare pagubă antistele pierdându așa unu mângăritaru scumpu din sfatul comitetulu comunalu.

Pôte că unii din domnii cetitori voru socoti, că aceste tôte sunt numai niște înegriri prin pismă seu inimă rea; dară dômne ferește! să nu-și inchipuiescă nimeni așa ceva; pentru că tôte aceste sunt scrise din durere de inimă, și tôte să potu dovedi cu sute de martori.

Fu mare vorba într'o vreme în Fundulu Moldovii despre casa parochială, dêr acuma nu să mai aude nimic, mi-se pare că nu s'a aflatu locu în comună; de aceea tare ne mirăm că într'unu satu ca Fundulu-Moldovii nu se găsece locu de-o casă parochială. Ôre ce voru face după vr'o zece ani, când va fi poruncă să o facă? Ôre unde ar face-o? Pôte la Câmpulung, seu la Briața; de bună samă, că în Fundulu-Moldovii nu, că nu-i locu. Dêră noi socotim că se li venit pu-neră să facă casă pentru d-lu antiste, în scurtu timp ar fi fostu gata casa, de câteva mii de lei. Dêră așa, scot dumnilor, că nu voru avê multu folos, și alta, pôte să coste cam multe parale, și la asta ar trebui să-i stringă pe ômeni să plătesc; din așa ceva ar putê să iea ômenii chismă de iel, și la urmă să-lu detroneze. acuma la bêtrânețe unde i-ar veni cam peste mână d-lui antiste. Ôre n'ar fi fostu bună de o casă parochială casa, care a fostu cumpărată de comună pentru scôla, dela părintele Vasile Ciupercovici, care a fostu și mai înainte casă preuțescă, servind în mai mulți ani de scôla, êr acuma după ce s'a făcutu scôla nouă a rămas scôla cea vechiă ca locuință pentru d-lu antiste?

Ne mirăm de unde vine elu la așa ceva, că casele care au servit mai mulți ani de scôla fiindu comunele, acum s'au în stăpânirea lui. După cum ni se pare nou, antistele are de gându să pună întrêga avere comună pe numele seu; după cum a început acuma cu pădurea comună a chivirnisi, decă a vêdu dumnilor că cu casele comunale i-a mersu bine, că dumisale după dorința-i tôte să implinesc.

Opincarii.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu »Gaz. Trans.«)

LONDRA, 22 Ianuarie. — Discursulu tronului cu care s'a deschis parlamentulu, accentuază relațiunile amicale cu statele strêine, înlăturarea mulțamitôre a conflictulu cu Rusia din cauza cestiunei afgane, dorința reginei d'a se

aduce poporațiunea ostrumeliotă sub domnia prințului Bulgariei, dêr, cu tôte astea, să se susțină neîngustate drepturile esențiale ale Sultanului. Discursulu tronului amintescă expedițiunea în contra Birmei, constată stările ne'nbucurătoare pe têrêmulu comerțulu, agriculturii, pune în perspectivă aplicarea de nouă măsuri de forță contra Irlandei, care pară impuse de agitațiunile contra legislativei și contra unirei Irlandei cu Anglia.

VIENA, 22 Ianuarie. — Sgomotele, că Austro-Ungaria intenționază a interveni eventualu cu putere armată în Serbia, se declară din parte autentică de neîntemeiate.

DIVERSE.

Poligamia în Germania. — Poligamia era odată în Germania creștină nu numai ertată după lege, ba chiaru autoritățile o doriau. Acăsta aparițiune ciudată și anticreștină se vêdu îndată după pacea vestfalică, când Germania să pustiise și se depopulase cu totul prin rêsboiulu religionar de treișeci de ani. Industria și meseriile se aflau în starea cea mai tristă, din lipsa cea mare de brațe omenesci. Puteai merge miluri în tregi, fără ca să dai, prin localitățile cele prefăcute în cenuse, de vr'unu sufletu de omu și astfelu concludulu, care l'a luat adunarea cerului franciculu din 14 Febr. 1650 și l'a publicat, e într'adevêr unu datu, dêr ușoru de înțelesu. Acăstu memorabilu concludu, care sancționă bigamia, sună după acte din cuvântu în cuvântu așa: »De aci încolo fiecare bărbatu pôte să iea în căsătorie, două femei, dêr apoi fiecare bărbatu să se facă cu totă serioșitatea atentu, ba și de pe amvonu să se admoneze în mai multe rânduri bărbații, ca să se pôrte cu totă discrețiunea și să îngrijescă cu totu deadinsulu, ca ômeni de omenia, cărora li s'a datu voia să iea două neveste, să se îngrijescă cu cele de lipsă pentru două neveste și totdeodată să pôrte mare grije, ca să nu se nască între neveste neînțelegeri și neplăceri.« — Cătu timpu a avut putere legală acăstu concludu nu se pôte constata.

Eliberarea dômnei Louise Michel. — Cunoscuta anarhistă din Parisu Louise Michel în Joia trecută și-a părășitu arestulu din Saint-Lazare. În locu ca să-i primescă cu mulțamire grațiarea, prisioniera îndêrtnică a respinsu cu indignațiune în primul momentu liberarea sa, astfelu că în cele din urmă părea a fi mai multu dată afară din închisore. Prisioniera a trebuit să fiă amenințată, ca vrându nevrându să-i părăsescă prinsore. Louise Michelu nici că voia să audă despre o grațiare particulă. Ea a pretinsu ca amnestia să fiă seu generală seu de nu, o respinge. Abia a fostu liberă, și a și adresat câteva scrisore de protestare tuturor diareloru din Parisu. Încă înainte de ce s'ar fi hotărît a-și părăsi prinsore, a predat două scrisori directorulu, care i-a adus scirea despre eliberarea ei; o scrisore era adresată președintelui republicei, cealaltă prefectulu poliției capitalei; în aceste scrisori protesteză Louise Michel contra eliberării sale, pe care o consideră de »infamiă«. În Saint-Lazare consôtele ei prisioniere deplângu eliberarea ei, din cauză, că multu bine le-a făcutu, mai alesu acelora cărora le-a fostu permis a-și aduce și băeții în prinsore. Anarhista de altmintrelea s'a ocupat și cu alte lucruri în chilia ei; două soiuri, cari sunt dușmanii firesci unulu altuia, pisicile și cloșanii, au fostu împăcate prin ea. Louise Michel iubescă prea multu pisicile și i s'a permis, ca să țină în chilia ei trei. Cloșanii, imboldiți de fôme, au cutezat a eși până la ferêstră. Louise Michel i-a învêțat, ca în timp de prânđu să-și arate cinstitele lor fete și în mânia instinctulu ei liberalu i-a supus disciplinei pe aceste bidigăanii necivilizate într'atata, încâtu în timpul prânđu cloșanii și pisicile împărțeau frățește mâncările, ce li le da ea. Revoluțiunara e fôrte supêrată pe amicii ei, pe cari îi face responsabili pentru »grătiarea ei umilitore, dêr mai alesu pe Rochefort, care a provocat amnestia ei. Nu peste multu va publica ea tomulu primu al memoriiloru sale, care din punctu de vedere anarhistu o să fiă fôrte interesant.

Bismarck nu-i deavolu. — Corespondentulu din Londra alu diarului »Köln. Ztg.« într'o corespondență recentă a susținut, că Gladstone l'a timbrat odată pe cancelariulu germanu de »fiend« (diavolu). Unu abonat al diarului »Köln. Ztg.«, care era convins, că acăsta aserțiune se bazează pe vr'o erore, a trimis numărulu diarului cestionat, împreună cu o scrisore, bêtrânu lui bărbatu de stat Gladstone. În pșunile trecute trimițătorulu diarului a primit unu răspuns de următorulu cuprinsu dela fiulu lui Gladstone. »D-lu meu! D-lu Gladstone m'a incredințat că să-ți facu cunoscutu, că a primit diarulu și scrisore D-tale, și să-ți declar, că cele cuprinse despre persôna dumnilor în numărulu 11 al diarului »Köln. Ztg.« sunt minciuni malițioase (falsehood). D-lu Gladstone singuru doresce ca astfelu să fiă caracterizat scriitorulu acelu articolu. Cu totă stima Herbert Gladstone.«

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 21 Ianuarie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	100 60	Bonuri croato-slavone	103 75
Rentă de hârtie 5%	92 75	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98 25
Imprumutul căilor ferate ungare	151 75	Imprumutul cu premiu ungh.	117 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	98 40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtie austriacă	84 00
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	112 50	Renta de arg. austr.	84 25
Bonuri rurale ungare	103 60	Renta de aur austr.	111 80
Bonuri cu cl. de sortare 1C3 50	50	Losurile din 1860	140 40
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	103 75	Acțiunile băncii austro-ungare	871 —
Bonuri cu cl. de șortare 103 75	75	Act. băncii de credit ungh.	303 —
Bonuri rurale transilvane 103 75	75	Act. băncii de credit austr.	296 60
		Argintul — Galbin	5 92
		Impărătesci	9 99 1/2
		Napoleon-d'ori	61 90
		Mărci 100 imp. germ.	126 25
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de București.

Cota oficială dela 6 Ianuarie, st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	88	89
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4	93 1/2
convert. (6%)	85	85 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	101	101 1/2
" " " (5%)	84	84 1/2
" " " urban (7%)	95	96
" " " (6%)	—	—
" " " (5%)	80	81
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	16.	17
Bancnote austriace contra aur.	2.00	2.02

Cursul pieței Brașov

din 22 Ianuarie st. n. 1886.

Bancnote românesce	Cump.	8.52	Vënd.	8.56
Argint românesc		8.40		8.45
Napoleon-d'ori		9.96		10 —
Lire turcesce		11.26		11.36
Imperiali		10.22		10.32
Galbeni		5 86		5.92
Scrisurile fonc. » Albina		100.—		101.—
Ruble Rusesce		123.—		124. 1/2
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Nr. 37. ex 1886.
a. f. sc. c. d.

Publicațiune de licitațiune.

Posesiunea nemișcătoare ce au în comunitatea Ceanul mare fondurile scolastice centrali din districtul Năsăudului, carea are estensiune de 1035. jughere 538ⁱⁱ și constă din arătură, covașină și pășune, dimpreună cu edificiele de locuință și economii, ce se află pe ea, cu casa de cărciumă și cu dreptul de cărciumărită se dă în arendă pe deșce ani, începând din 24 Aprilie 1886. cu prețulu de strigare de 3000 fl. v. a. și anumită în ziua de 20 Fauru 1886 st. n. la 11 ore înainte de amedți în edificiulu administrațiunei fondurilor în Năsăudu.

Voitorii de a licita sunt datori a depune vadiulu de 10%. Până la începerea licitațiunei se primesc și oferte scripturistice închise făcute după prescripțe și provădute cu vadiulu prescrișu.

Condițiunile specialē se pot vedē la subscrisulu directorē și la antistia comunală din Ceanul mare.

Năsăudu, 6 Ianuarie 1886.

Ioan Ciocanu, m. p.
directore.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai susu.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari voru binevoii a se abona la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numerii dela începutul anului 1885 prin urmare potu se aibă colecțiunea completă.

1-20

CANCELARIA NEGRUTIU

in Gherla.-Szamosujvár

deschide abonamentu pe anul 1886 la:

„AMICULU FAMILIEI.“ Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 16-a și a luni în numerii câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociali, articlii sciencifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — l. n. plătibil și în bilete de bancă și în timbre postalē.

„PREOTULU ROMANU.“ Revistă bisericescă, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2 1/4 — 3 1/4 côle; și va publica articlii din sfera tuturor sciencelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocațiuni. — mai departe studii pedagogice-didactice și sciencifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postalē.

Abonații voru primi unele premii de valore și și voru putē procura cu prețuri fôrte reduse tôte opurile din edițiunea noastră.

COLECTANȚII PRIMESCU GRATIS TOT AL PATRUEA ESEMPLARIU.

Totū acolo au apărutū și se aflū de vëndare:

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindū materii fôrte interesante și amuzante. Prețulu la tôte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindē materii fôrte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume în 8XII. 1884, în limba maghiară și în 25II. 1885 în limba italiană prin Vincentiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Collecta de Recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr. Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr. Răsăderea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. II. Prețulu fiecăreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumu de 192 pagine cuprindē, 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. Branda sēu Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoșiu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr. Elū trebuie sē se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețulu 30 cr. Petulantulu. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioanū St. Șuluțiu. Prețulu 30 cr. Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafia ș. a. Prețulu 50 cr. Tesaurulu dela Petrosă sēu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologicu de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățamēntulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), a învățatorilor și a altor bārbați de scōla, de V. Gr. Borgovanu, prof. preparandialū. Prețulu 1 fl. 70 cr.

Miculū mārğăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumosū ilustrată pentru prunci scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesce. Prețulu unui esempl. broșuratū e 15 cr., — legatū în pânză 26 cr. — 50 de esempl. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., legate în pânză 12 fl. — 100 esempl. broșurate 10 fl. — legate 17 fl. legate în pânză 22 fl. Cărticică de Rugăciuni și Cântări pentru prunci scolari de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulu unui esemplarū trimisū franco e 10 cr., 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Visulu prea sântei vergure Maria a Născătoarei de Dumneșeu urmatū de mai multe Rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulu unui esemplarū trimisū franco e 10 cr. 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Manualu de Gramatica limbii române pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popu profesorū la gimnasiulu din Năsăudu. Prețulu 30 cr.